PATVIRTINTA
Lietuvos automobilių kelių direkcijos
prie Susisiekimo ministerijos direktoriaus
2020 m. kovo 18 d. įsakymu Nr. V-38

AUTOBUSŲ SUSTOJIMO AIKŠTELIŲ INFRASTRUKTŪROS VERTINIMO IR PRIORITETINĖS EILĖS SUDARYMO METODIKA

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Autobusų sustojimo aikštelių infrastruktūros vertinimo ir prioritetinės eilės sudarymo metodika (toliau – metodika) reglamentuoja valstybinės reikšmės kelių tinkle esančių ir planuojamų įrengti autobusų sustojimo aikštelių infrastruktūros būklės ir poreikio vertinimo ir autobusų sustojimo aikštelių infrastruktūros remonto ar įrengimo prioritetinių eilių (toliau – prioritetinė eilė) sudarymo tvarką, kriterijus ir bendruosius reikalavimus.

2. Metodika taikoma planuojant autobusų sustojimo aikštelių remonto, keleivių paviljonų ar naujų autobusų aikštelių įrengimo darbus.

3. Vertindamas valstybinės reikšmės keliuose, esančių autobusų sustojimo aikštelių infrastruktūros poreikio statistinius ir faktinius duomenis bei autobusų sustojimo aikštelių būklę, vadovaudamasis metodikoje pateiktais kriterijais, Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos (toliau – Kelių direkcija) atsakingas padalinys sudaro prioritetinę eilę.

4. Pagal planuojamus autobusų sustojimo aikštelių infrastruktūros įrengimo ir remonto darbus sudaromos trys prioritetinės eilės:

4.1. Autobusų sustojimo aikštelių remonto prioritetinė eilė;

4.2. Naujų autobusų sustojimo aikštelių įrengimo prioritetinė eilė;

4.3. Keleivių laukimo paviljonų įrengimo prioritetinė eilė.

5. Kiekviena prioritetinė eilė sudaroma vieną kartą per 2 metus.

6. Sudarytą prioritetinę eilę tvirtina Kelių direkcijos direktorius.

7. Sudaryta ir patvirtinta prioritetinė eilė skelbiama Kelių direkcijos interneto svetainėje www.lakd.lt.

8. Patvirtinta prioritetinė eilė gali būti keičiama, įtraukiant kitas, joje nesančias, autobusų sustojimo aikšteles, ne anksčiau kaip po 2 metų nuo prioritetinės eilės patvirtinimo dienos. Visos prieš tai patvirtintose prioritetinėse eilėse buvusios, bet neįrengtos ar nesuremontuotos, autobusų sustojimo aikštelės vertinamos kartu su naujai pateiktomis autobusų sustojimo aikštelėmis pagal

metodikoje numatytus kriterijus ir sudaromos naujos prioritetinės autobusų sustojimo aikštelių remonto ir įrengimo eilės.

9. Metodikoje vartojamos pagrindinės sąvokos atitinka sąvokas, nurodytas Kelių techniniame reglamente KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2008 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. D1-11/3- 3 „Dėl Kelių techninio reglamento KTR 1.01:2008 „Automobilių keliai“ patvirtinimo“ (toliau – KTR) ir kituose susijusiuose teisės aktuose.

II SKYRIUS
ŽYMENYS IR SUTRUMPINIMAI

10. Metodikoje pateikiami šie žymenys ir sutrumpinimai:

10.1. **Ats_b** – atstumo iki šalia esančios stotelės vertinimo balas;

10.2. **KTR_b** – atitikimo KTR reikalavimams vertinimo balas;

10.3. **Aut_b** – autobusų maršrutų skaičiaus vertinimo balas;

10.4. **$Spas_b$** – stotelės paskirties vertinimo balas;

10.5. **Sum_b** – suminis vertinimo balas;

10.6. **Gyv_b –** gyventojų skaičiaus vertinimo balas.

III SKYRIUS
AUTOBUSŲ SUSTOJIMO AIKŠTELIŲ VERTINIMO PRINCIPAI

11. Atsižvelgiant į valstybinės reikšmės keliuose esamų autobusų sustojimo aikštelių infrastruktūrą ir į pagrįstą naujai atsiradusį autobusų sustojimo aikštelių poreikį, atliekamas autobusų sustojimo aikštelių poreikio įrengti ar atnaujinti faktinis vertinimas, apskaičiuojant autobusų sustojimo aikštelės būklės ir autobuso sustojimo aikštelės svarbumo ir reikalingumo suminį balą (toliau – suminis balas).

12. Kiekvienam planuojamam autobusų sustojimo aikštelės tvarkymo ar įrengimo darbų pobūdžiui suminis vertinimo balas apskaičiuojamas naudojant skirtingus vertinimo kriterijus. Išskirti šie pagrindiniai autobusų sustojimo aikštelių tvarkymo darbai:

12.1. autobusų sustojimo aikštelės remontas;

12.2. naujos autobusų sustojimo aikštelės įrengimas;

12.3. keleivių laukimo paviljono įrengimas autobusų sustojimo aikštelėje.

13. Autobusų sustojimo aikštelių vertinimo etapai pateikti:

13.1. 1 paveikslas. Autobusų sustojimo aikštelės remontas;

13.2. 2 paveikslas. Naujos autobusų sustojimo aikštelės įrengimas;

13.3. 3 paveikslas. Keleivių laukimo paviljono įrengimas autobusų sustojimo aikštelėje.

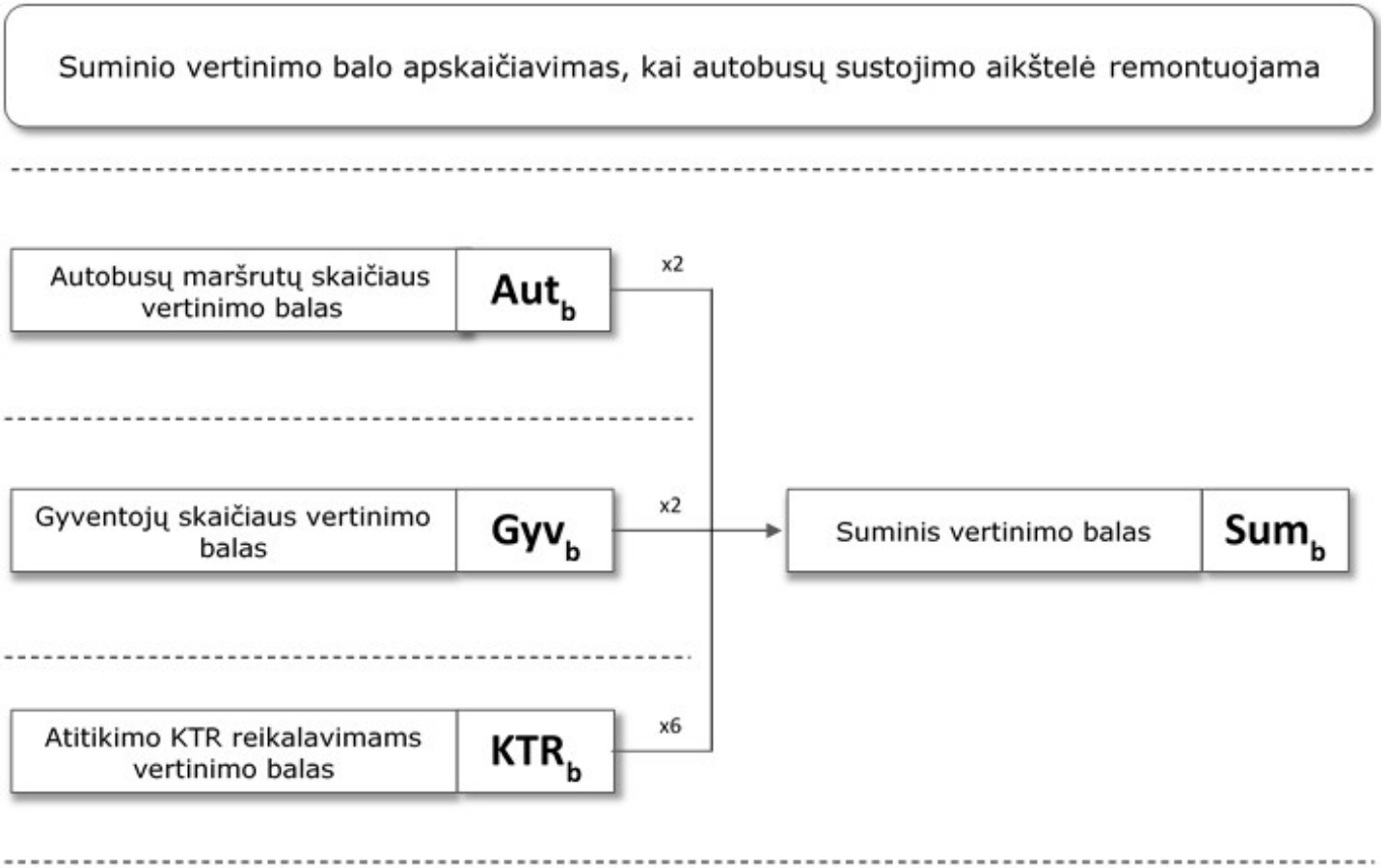

1 pav. Autobusų sustojimo aikštelės remontas

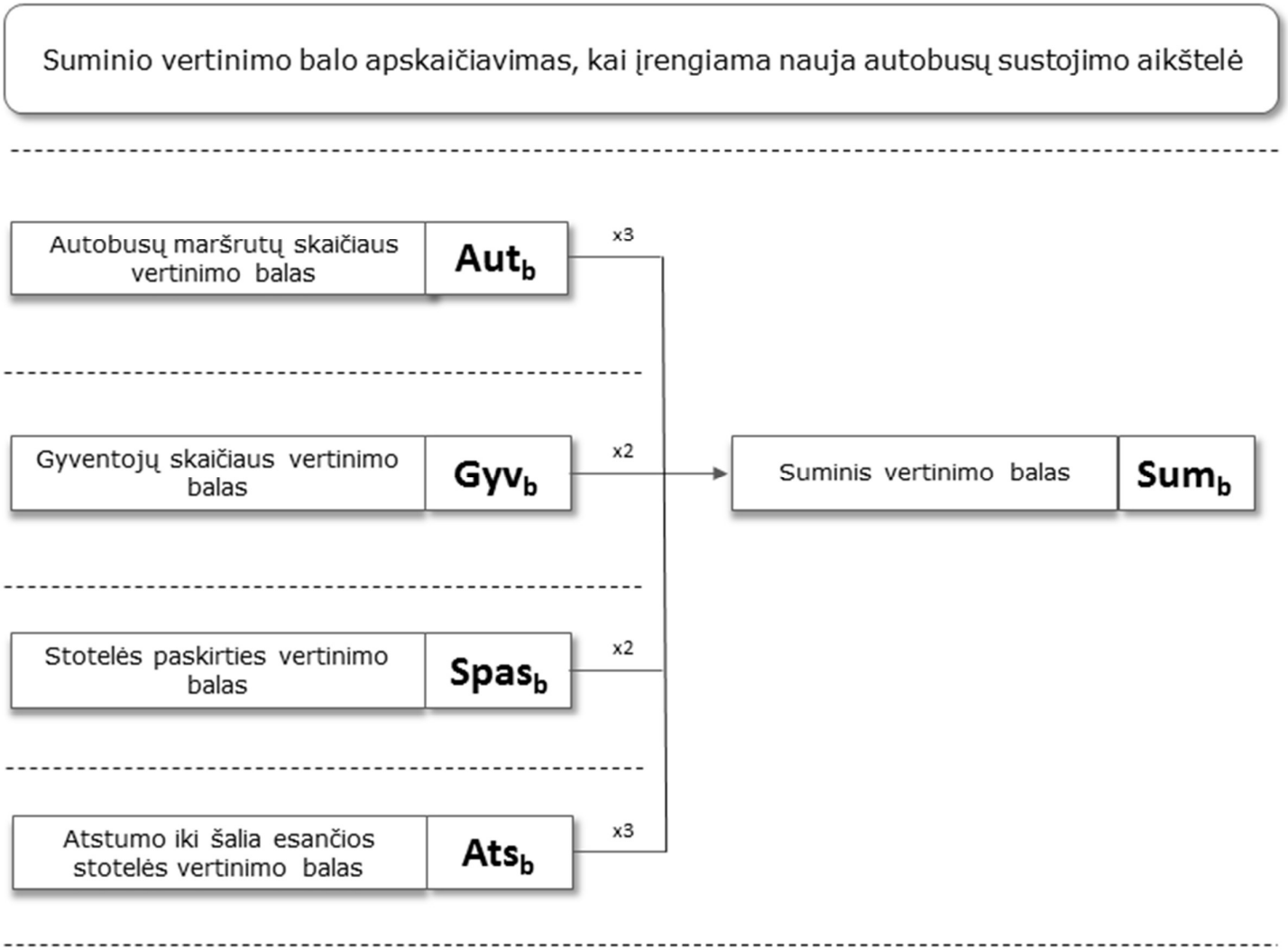

2 pav. Naujos autobusų sustojimo aikštelės įrengimas

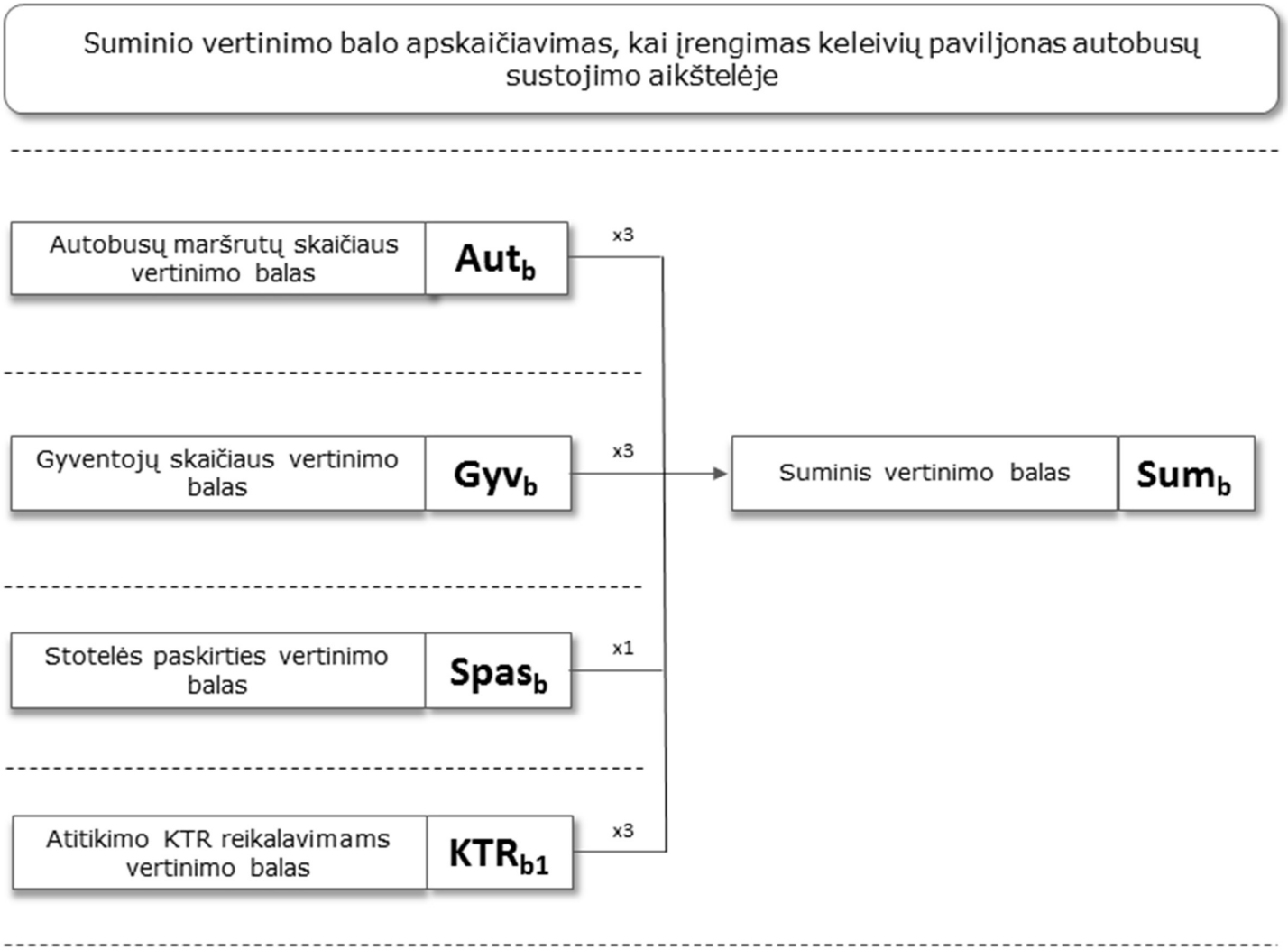

3 pav. Keleivių laukimo paviljono įrengimas autobusų sustojimo aikštelėje

IV SKYRIUS
AUTOBUSŲ SUSTOJIMO AIKŠTELIŲ VERTINIMAS
PIRMASIS SKIRSNIS
AUTOBUSŲ SUSTOJIMO AIKŠTELĖS REMONTAS

14. Sudarant prioritetinę eilę autobusų sustojimo aikštelės remontui, pagal metodikos IV skyriaus ketvirtajame skirsnyje pateiktas vertinimo balų lenteles, vertinimas atliekamas pagal šiuos kriterijus:

14.1. **Autobusų maršrutų skaičius** – vertinimo metu, remiantis Viešojo transporto kelionių duomenų informacinės sistemos „Vintra“ (toliau – „Vintra“) duomenimis, maršrutinių autobusų reisų per parą skaičius nustatytame kelio ruože. Autobusų maršrutų skaičiaus kriterijus vertinamas nuo 0 iki 10 balų, kur 0 – autobusų maršrutų skaičius **nuo 0 iki 7 reisų**, 5 – autobusų maršrutų skaičius **nuo 8 iki 15 reisų** ir 10 – autobusų maršrutų skaičius **nuo 16 ir daugiau reisų** (žr. metodikos ketvirtojo skirsnio 1 lentelę);

14.2. **Gyventojų skaičius** – remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, statistinis gyventojų skaičius planuojamų remontuoti autobusų sustojimų aikštelių nustatytose vietovėse: gyvenvietėse, miesteliuose ir kaimuose. Gyventojų skaičiaus kriterijus vertinamas nuo 0 iki 10 balų, kur 0 – gyventojų skaičius yra **iki 59 gyv.**, 5 – gyventojų skaičius yra **nuo 60 iki 259 gyv.** ir 10 – gyventojų skaičius yra **260 ir daugiau gyv.** (žr. metodikos ketvirtojo skirsnio 2 lentelę);

14.3. **Atitikimas KTR reikalavimams –** planuojama remontuoti autobusų sustojimo vieta atitinka KTR nuostatas, nustatančias techninius reikalavimus autobuso sustojimo aikštelių, keleivių paviljonų įrengimui: magistraliniuose keliuose autobusų sustojimo aikštelėje yra: lėtėjimo juosta, greitėjimo juosta, autobuso sustojimo vieta, peronas; krašto ir rajoniniuose keliuose autobusų sustojimo aikštelėje yra: autobuso sustojimo vieta, peronas. Atitikimo KTR kriterijus vertinamas nuo 0 iki 10 balų, kur 0 – **atitinka KTR reikalavimus**, 10 – **neatitinka KTR reikalavimų** (žr. metodikos ketvirtojo skirsnio 3 lentelę).

15. Autobusų sustojimo aikštelės, kai autobusų sustojimo aikštelė remontuojama, suminis vertinimo balas apskaičiuojamas pagal 1 formulę. Maksimalus suminis vertinimo balas 100. Vertinimo balų reikšmės pateiktos metodikos ketvirtojo skirsnio 1, 2 ir 3 lentelėse:

$$Sum_b = (Aut_b \text{ X } 2) + (Gyv_b \text{ X } 2) + (KTR_b \text{ X } 6) \quad (1)$$

čia:

Sum_b – suminis vertinimo balas;

Aut_b – autobusų maršrutų skaičiaus kriterijaus vertinimo balas;

Gyv_b – gyventojų skaičiaus kriterijaus vertinimo balas;

KTR_b – atitikimo KTR reikalavimams kriterijaus vertinimo balas.

ANTRASIS SKIRSNIS
NAUJOS AUTOBUSŲ SUSTOJIMO AIKŠTELĖS ĮRENGIMAS

16. Sudarant prioritetinę eilę naujos autobusų sustojimo aikštelės įrengimui, pagal metodikos IV skyriaus ketvirtajame skirsnyje pateiktas vertinimo balų lenteles, vertinimas atliekamas pagal šiuos kriterijus:

16.1. **Autobusų maršrutų skaičius** – vertinimo metu, remiantis „Vintra“ duomenimis, maršrutinių autobusų reisų per parą skaičius nustatytame kelio ruože. Autobusų maršrutų skaičiaus kriterijus vertinamas nuo 0 iki 10 balų, kur 0 – autobusų maršrutų skaičius **nuo 0 iki 7 reisų**, 5 – autobusų maršrutų skaičius **nuo 8 iki 15 reisų** ir 10 – autobusų maršrutų skaičius **nuo 16 ir daugiau reisų** (žr. metodikos ketvirtojo skirsnio 1 lentelę);

16.2. **Gyventojų skaičius** – remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, statistinis gyventojų skaičius planuojamų įrengti naujų autobusų sustojimų aikštelių nustatytose vietovėse: gyvenvietėse, miesteliuose ir kaimuose. Gyventojų skaičiaus kriterijus vertinamas nuo 0 iki 10 balų, kur 0 – gyventojų skaičius yra **iki 59 gyv.**, 5 – gyventojų skaičius yra **nuo 60 iki 259 gyv.** ir 10 – gyventojų skaičius yra **260 ir daugiau gyv.** (žr. metodikos ketvirtojo skirsnio 2 lentelę);

16.3. **Stotelės paskirtis** – remiantis „Vintra“ duomenimis, autobusų sustojimo aikštelės keleivių naudojimo (atvykimui, išvykimui, atvykimui / išvykimui) poreikis. Vertinama nuo 0 iki 10 balų, kur 0 – **atvykimo stotelė**, 10 – **išvykimo arba išvykimo / atvykimo stotelė** (žr. metodikos ketvirtojo skirsnio 4 lentelę);

16.4. **Atstumas** – tai atstumas nuo planuojamos naujai įrengti iki artimiausios autobusų sustojimo aikštelės. Atstumas vertinamas nuo 0 iki 10 balų, kur 0 – atstumas iki artimiausios autobusų sustojimo aikštelės **nuo 0,000 iki 0,500 km**, 5 – atstumas iki artimiausios autobusų sustojimo aikštelės **nuo 0,501 iki 0,999 km**, 10 – atstumas iki artimiausios autobusų sustojimo aikštelės **nuo 1,000 km ir daugiau** (žr. metodikos ketvirtojo skirsnio 5 lentelę).

17. Naujos autobusų sustojimo aikštelės įrengimo suminis vertinimo balas apskaičiuojamas pagal 2 formulę. Maksimalus suminis vertinimo balas 100. Vertinimo balų reikšmės pateiktos metodikos ketvirtojo skirsnio 1, 2, 4 ir 5 lentelėse:

$$Sum_b = (Aut_b \text{ X } 3) + (Gyv_b \text{ X } 3) + (Spas_b \text{ X } 2) + (Ats_b \text{ X } 2) \qquad (2)$$

čia:

Sum_b – suminis vertinimo balas;

Aut_b – autobusų maršrutų skaičiaus vertinimo balas;

Gyv_b – gyventojų skaičiaus vertinimo balas;

$Spas_b$ – stotelės paskirties vertinimo balas;

Ats_b – atstumo iki šalia esančios stotelės vertinimo balas.

TREČIASIS SKIRSNIS
KELEIVIŲ LAUKIMO PAVILJONO ĮRENGIMAS

18. Sudarant prioritetinę eilę keleivių laukimo paviljono įrengimui autobusų sustojimo aikštelėje, pagal metodikos IV skyriaus ketvirtajame skirsnyje pateiktas vertinimo balų lenteles, vertinimas atliekamas pagal šiuos kriterijus:

18.1. **Autobusų maršrutų skaičius** – vertinimo metu, remiantis „Vintra“ duomenimis, maršrutinių autobusų reisų per parą skaičius nustatytame kelio ruože. Autobusų maršrutų skaičiaus kriterijus vertinamas nuo 0 iki 10 balų, kur 0 – autobusų maršrutų skaičius **nuo 0 iki 7 reisų**, 5 – autobusų maršrutų skaičius **nuo 8 iki 15 reisų** ir 10 – autobusų maršrutų skaičius **nuo 16 ir daugiau reisų** (žr. metodikos ketvirtojo skirsnio 1 lentelę);

18.2. **Gyventojų skaičius** – remiantis Lietuvos statistikos departamento duomenimis, statistinis gyventojų skaičius planuojamų įrengti keleivių laukimo paviljonų nustatytose vietovėse: gyvenvietėse, miesteliuose ir kaimuose. Gyventojų skaičiaus kriterijus vertinamas nuo 0 iki 10 balų, kur 0 – gyventojų skaičius yra **iki 59 gyv.**, 5 – gyventojų skaičius yra **nuo 60 iki 259 gyv.** ir 10 – gyventojų skaičius yra **260 ir daugiau gyv.** (žr. metodikos ketvirtojo skirsnio 2 lentelę);

18.3. **Stotelės paskirtis** – remiantis „Vintra“ duomenimis, autobusų sustojimo aikštelės keleivių naudojimo (atvykimui, išvykimui, atvykimui / išvykimui) poreikis. Vertinama nuo 0 iki 10 balų, kur 0 – **atvykimo stotelė**, 10 – **išvykimo arba išvykimo / atvykimo stotelė** (žr. metodikos ketvirtojo skirsnio 4 lentelę);

18.4. **Atitikimas KTR reikalavimams –** planuojama autobusų sustojimo vieta atitinka KTR nuostatas, nustatančias techninius reikalavimus autobuso sustojimo aikštelių, keleivių paviljonų įrengimui: magistraliniuose keliuose autobusų sustojimo aikštelėje yra: lėtėjimo juosta, greitėjimo juosta, autobuso sustojimo vieta, peronas; krašto ir rajoniniuose keliuose autobusų sustojimo aikštelėje yra: autobuso sustojimo vieta, peronas. Atitikimo KTR reikalavimams kriterijus vertinamas nuo 0 iki 10 balų, kur 0 – **neatitinka KTR reikalavimų**, 10 – **atitinka KTR reikalavimus** (žr. metodikos ketvirtojo skirsnio 6 lentelę).

19. Paviljono įrengimo suminis vertinimo balas apskaičiuojamas pagal 3 formulę. Maksimalus suminis vertinimo balas 100. Vertinimo balų reikšmės pateiktos metodikos ketvirtojo skirsnio 1, 2, 4 ir 6 lentelėse:

$$Sum_b = (Aut_b \text{ X } 3) + (Gyv_b \text{ X } 3) + (Spas_b \text{ X } 1) + (KTR_{b1} \text{ X } 3) \quad (3)$$

čia:

Sum_b – suminis vertinimo balas;

Aut_b – autobusų maršrutų skaičiaus vertinimo balas;

Gyv_b – gyventojų skaičiaus vertinimo balas;

$Spas_b$ – stotelės paskirties vertinimo balas;

KTR_{b1} – atitikimo KTR reikalavimams vertinimo balas.

KETVIRTASIS SKIRSNIS
AUTOBUSŲ SUSTOJIMO AIKŠTELIŲ INFRASTRUKTŪROS KRITERIJŲ VERTINIMAS BALAIS

20. Autobusų sustojimo aikštelių kriterijų vertinimas balais:

1 lentelė. Autobusų maršrutų skaičiaus vertinimo balai

	Autobusų maršrutų skaičius	**Balas**
Aut_b	nuo 16 ir daugiau	10
	nuo 8 iki 15	5
	nuo 0 iki 7	0

2 lentelė. Gyventojų skaičiaus vertinimo balai

	Gyventojų skaičius	**Balas**
Gyv_b	nuo 260 ir daugiau	10
	nuo 60 iki 259	5
	iki 59	0

3 lentelė. Atitikimo KTR reikalavimams vertinimo balai, kai autobusų sustojimo aikštelė remontuojama

	Atitikimas KTR	**Balas**
KTR_b	atitinka	0
	neatitinka	10

4 lentelė. Autobusų sustojimo aikštelės paskirties vertinimo balai

	Stotelės paskirtis	**Balas**
$Spas_b$	išvykimo	10
	išvykimo / atvykimo	10
	atvykimo	0

5 lentelė. Atstumo iki šalia esančios autobusų sustojimo aikštelės vertinimo balai

	Atstumas	**Balas**
Ats_b	nuo 1,000 km ir daugiau	10
	nuo 0,501 iki 0,999 km	5
	nuo 0,000 iki 0,500 km	0

6 lentelė. Atitikimo KTR reikalavimams vertinimo balai, kai įrengiamas keleivių laukimo paviljonas autobusų sustojimo aikštelėje

	Atitikimas KTR	**Balas**
KTR_{b1}	atitinka	10
	neatitinka	0

PENKTASIS SKIRSNIS
PAPILDOMŲ KRITERIJŲ VERTINIMAS

21. Nauja autobusų sustojimo aikštelė gali būti įrengta tik tokiu atveju, kai autobusų sustojimo aikštelei įrengti užtenka valstybinės žemės ir nereikalingas privačios žemės nusavinimas.

22. Nauja autobusų sustojimo aikštelė užmiestyje gali būti įrengta tik tokiu atveju, kai atstumas iki gretimų autobusų sustojimų aikštelių yra lygus arba didesnis nei reikalauja KTR.

V SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Nustatytais kriterijais įvertintų kelio ruožų, kuriuose planuojama remontuoti ar įrengti autobusų sustojimo aikšteles, suminiai vertinimo balai reitinguojami nuo mažiausio iki didžiausio.

24. Jei vertinamų kelio ruožų, kuriuose planuojamos remontuoti ar įrengti autobusų sustojimo aikšteles surenka vienodą balų sumą, aukštesnį prioritetą turi ta autobusų sustojimo aikštelė, kurioje didesnis autobusų maršrutų skaičius.

_____